

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2005/36/ΕΚ σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων και του κανονισμού σχετικά με τη διοικητική συνεργασία μέσω του συστήματος πληροφόρησης της εσωτερικής αγοράς»

[COM(2011) 883 final — 2011/0435 (COD)]

(2012/C 191/18)

Γενικός εισηγητής: ο κ. **Arno METZLER**

Το Συμβούλιο, στις 18 Ιανουαρίου 2012, και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στις 27 Ιανουαρίου 2012, αποφάσισαν, σύμφωνα με τα άρθρα 46 και 304 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), να ζητήσουν τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την:

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2005/36/ΕΚ σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων και του κανονισμού σχετικά με τη διοικητική συνεργασία μέσω του συστήματος πληροφόρησης της εσωτερικής αγοράς

COM(2011) 883 final — 2011/0435 (COD).

Στις 17 Ιανουαρίου 2012, το Προεδρείο της ΕΟΚΕ ανέθεσε την προετοιμασία των σχετικών εργασιών στο ειδικευμένο τμήμα «Απασχόληση, κοινωνικές υποθέσεις, δικαιώματα του πολίτη».

Λόγω του επείγοντος χαρακτήρα των εργασιών, η ΕΟΚΕ όρισε κατά την 480ή σύνοδο ολομέλειας της 25ης και 26ης Απριλίου 2012 (συνεδρίαση της 26ης Απριλίου) τον κ. Arno METZLER ως γενικό εισηγητή και υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση με 164 ψήφους υπέρ, 1 κατά και 3 αποχές.

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1 Η αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων που έχουν αποκτηθεί σε άλλο κράτος μέλος συνιστά σημαντικό μέσο για την προαγωγή της κινητικότητας των πολιτών της ΕΕ και συνεπώς την υλοποίηση της ενιαίας αγοράς. Συμβάλλει στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των κρατών μελών, στη στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης και στη μείωση της ανεργίας. Οι εθνικές οικονομίες επωφελούνται από την πολύμορφη επαγγελματική πείρα που αποκτούν οι πολίτες τους κατά την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας σε άλλα κράτη μέλη.

1.2 Ακόμη δεν αξιοποιείται επαρκώς το ποσοστό των πολιτών της ΕΕ που επιθυμούν να ασκήσουν επαγγελματική δραστηριότητα σε άλλο κράτος μέλος. Αυτό οφείλεται σε διάφορα εμπόδια κατά την αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων που έχουν αποκτηθεί σε άλλο κράτος μέλος. Οι πολίτες της ΕΕ χαρακτηρίζουν τις διαδικασίες ως χρονοβόρες και ελάχιστα διαφανείς.

1.3 Συνεπώς η ΕΟΚΕ επιδοκιμάζει καταρχήν την πρόταση για τροποποίηση της οδηγίας 2005/36/ΕΚ σκοπός της οποίας είναι η εξάλειψη των προβλημάτων που προκύπτουν κατά την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων μέσω της απλοποίησης των διαδικασιών και της αύξησης της διαφάνειας για τους πολίτες της ΕΕ. Οι στόχοι που τίθενται στο πρόγραμμα 2020 για την ενίσχυση της κινητικότητας των πολιτών της ΕΕ στηρίζονται αποτελεσματικά με την πρόταση οδηγίας.

1.4 Η ΕΟΚΕ χαιρετίζει την ευρωπαϊκή επαγγελματική ταυτότητα ως σαφή απλούστευση των διαδικασιών. Ορισμένες διατάξεις μπορεί όμως, κατά τη γνώμη της ΕΟΚΕ να δημιουργήσουν κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία των καταναλωτών και των ασθενών. Προς τούτο χρειάζεται ειδικότερα η επανεξέταση των προτεινόμενων ρυθμίσεων για την ευρωπαϊκή επαγγελματική ταυτότητα:

— τα γενικά και βασικά κριτήρια καθώς και οι διαδικαστικές διατάξεις για την εισαγωγή της ευρωπαϊκής επαγγελματικής ταυτότητας θα πρέπει να θεσπιστούν στο πλαίσιο αυτής της οδηγίας·

— η καταχρηστική εκτύπωση της ευρωπαϊκής επαγγελματικής ταυτότητας θα πρέπει να εμποδίζεται με τη λήψη περιορισμένης ισχύος και ειδικών μέτρων για την προστασία από πλαστογράφιση ή παραποίηση·

— η ΕΟΚΕ εκφράζει έντονους ενδοιασμούς σχετικά με τη ρύθμιση σύμφωνα με την οποία μία ευρωπαϊκή επαγγελματική ταυτότητα θεωρείται έγκυρη σε περίπτωση που το κράτος υποδοχής παραλείψει να αποφανθεί επί σχετικής αιτήσεως. Σε περίπτωση μη τήρησης της προθεσμίας θα ήταν προτιμότερο να εφαρμόζονται άλλα νομικά μέσα, όπως η απαίτηση για τη λήψη απόφασης ή η αξίωση αποζημίωσης.

1.5 Λόγω της πληθώρας των υφιστάμενων ευρωπαϊκών συστημάτων στον τομέα των επαγγελματικών προσόντων, η ΕΟΚΕ φοβάται μήπως υπάρξουν αλληλεπικαλύψεις, ανταγωνισμός ή και αντίφαση μεταξύ των επιμέρους διατάξεων. Είναι συνεπώς απαραίτητο να διευκρινιστεί στην οδηγία η σειρά προτεραιότητας μεταξύ της οδηγίας για τα επαγγελματικά προσόντα, του ευρωπαϊκού πλαισίου αναγνώρισης προσόντων και των ευρωπαϊκών προτύπων. Επίσης είναι απαραίτητο να επεκταθεί η εφαρμογή του Ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς ακαδημαϊκών μονάδων (ECTS).

1.6 Η ΕΟΚΕ επιδοκιμάζει τη διεύρυνση των δυνατοτήτων αυτόματης αναγνώρισης μέσω της θέσπισης κοινών αρχών εκπαίδευσης. Όμως οι προϋποθέσεις συμμετοχής στη διαδικασία, οι διαδικασίες και τα κριτήρια βάσει των οποίων η Επιτροπή θεσπίζει κοινές αρχές εκπαίδευσης θα πρέπει να ορίζονται όμως στο πλαίσιο της οδηγίας. Το ελάχιστο ποσοστό κρατών μελών θα πρέπει να αυξηθεί στο 50 % + 1 κράτος μέλος.

2. Κύρια σημεία του εγγράφου της Επιτροπής

2.1 Η κινητικότητα ειδικευμένων επαγγελματιών είναι χαμηλή στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, κατά τα φαινόμενα, υπάρχει πολύ μεγάλο ανεκμετάλλευτο δυναμικό κινητικότητας. Η αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων είναι κρίσιμη για να μπορέσουν να λειτουργήσουν αποτελεσματικά οι θεμελιώδεις ελευθερίες της εσωτερικής αγοράς για τους πολίτες της ΕΕ. Ταυτόχρονα, η κινητικότητα δεν πρέπει να ζημιώνει τους καταναλωτές π.χ., τους ασθενείς που αναμένουν οι επαγγελματίες του κλάδου της υγείας να έχουν επαρκείς γλωσσικές δεξιότητες.

2.2 Ο εκσυγχρονισμός της οδηγίας θα ικανοποιήσει επίσης στις ανάγκες των κρατών μελών που αντιμετωπίζουν ολοένα και μεγαλύτερες ελλείψεις σε ειδικευμένο εργατικό δυναμικό. Η κινητικότητα των πολιτών της ΕΕ στο πλαίσιο της ενιαίας αγοράς είναι ένα σημαντικό ζήτημα από αυτή την άποψη. Οι ελλείψεις εργατικού δυναμικού όχι απλά θα εξακολουθήσουν να υφίστανται στο μέλλον, αλλά αναμένεται να αυξηθούν ιδιαίτερα στον κλάδο της υγείας, της εκπαίδευσης καθώς και σε τομείς ανάπτυξης, όπως ο κατασκευαστικός κλάδος ή οι επιχειρηματικές υπηρεσίες.

2.3 Με τον προτεινόμενο εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων διατάξεων επιδιώκονται οι ακόλουθοι στόχοι:

- Μείωση της πολυπλοκότητας των διαδικασιών μέσω μιας Ευρωπαϊκής Επαγγελματικής Ταυτότητας, η οποία θα αξιοποιήσει περαιτέρω τα οφέλη του ήδη επιτυχημένου συστήματος πληροφόρησης της εσωτερικής αγοράς (IMI)
- Μεταρρύθμιση των γενικών κανόνων εγκατάστασης σε διαφορετικό κράτος μέλος ή μετακίνησης σε προσωρινή βάση
- Εκσυγχρονισμός του συστήματος αυτόματης αναγνώρισης, ιδιαίτερα για νοσοκόμους, μαιές, φαρμακοποιούς και αρχιτέκτονες
- Πρόβλεψη νομικού πλαισίου για μερικώς ειδικευμένους επαγγελματίες και για συμβολαιογράφους
- Αποσαφήνιση των μέτρων προστασίας των ασθενών των οποίων οι ανησυχίες σχετικά με τις γλωσσικές δεξιότητες και τους κινδύνους εσφαλμένων πρακτικών πρέπει να αντικατοπτρίζονται καλύτερα στο νομικό πλαίσιο
- Καθιέρωση της νομικής υποχρέωσης παροχής φιλικών προς τον χρήστη ουσιαστών πληροφοριών σχετικά με τους κανόνες που διέπουν την αναγνώριση των προσόντων εξασφαλίζοντας την παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης καθόλη τη διαδικασία της αναγνώρισης
- Έναρξη μιας συστηματικής εξέτασης και αμοιβαίας αξιολόγησης για όλα τα νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα στα κράτη μέλη.

3. Γενικές παρατηρήσεις

3.1 Στη στρατηγική ΕΕ 2020 ⁽¹⁾ τέθηκε ως στόχος η διευκόλυνση και η στήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην πρωτοβουλία «Μια στρατηγική για τις νέες δεξιότητες και νέες θέσεις εργασίας: ευρωπαϊκή συμβολή στην πλήρη απασχόληση» ⁽²⁾, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαπίστωσε ότι η έλλειψη ειδικευμένου δυναμικού συνιστά εμπόδιο στην αειφόρο ανάπτυξη. Έλλειψη ειδικευμένου δυναμικού αντιμετωπίζεται τόσο σε περιοχές με σταθερά υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης όσο και σε περιοχές με σταθερά υψηλή ανεργία. Η γεωγραφική κινητικότητα έχει συνεπώς ιδιαίτερη σημασία για τη μετρίαση της ανεργίας σε περιφερειακό επίπεδο. Στην ανακοίνωσή της με τίτλο «Η Πράξη για την Ενιαία αγορά, δώδεκα δράσεις για την τόνωση της ανάπτυξης και την ενίσχυση της εμπιστοσύνης» ⁽³⁾ η Επιτροπή αναγνώρισε την κινητικότητα των πολιτών ως μία από 12 δράσεις. Η αύξηση της κινητικότητας του ειδικευμένου εργατικού δυναμικού θα συμβάλει στην τόνωση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής οικονομίας. Για τον σκοπό αυτό θα πρέπει σε περιόδους έλλειψης εργατικού δυναμικού να βελτιώνονται οι δυνατότητες των εργοδότην να αναζητούν ειδικευμένο προσωπικό σε διάφορα κράτη μέλη. Η ΕΟΚΕ προσδοκά συνεπώς ότι η οδηγία θα συμβάλει σημαντικά στην ανάπτυξη.

3.2 Η ισχύουσα οδηγία για τα επαγγελματικά προσόντα παρουσιάζει ακόμη ορισμένες ανεπάρκειες. Οι πολίτες της ΕΕ διαθέτουν διάφορες δυνατότητες για την αναγνώριση των επαγγελματικών τους προσόντων. Είναι, ωστόσο, δύσκολο για τους πολίτες να εξακριβώσουν ποιες διαδικασίες μπορούν να χρησιμοποιήσουν, σε ποια αρχή μπορούν να απευθυνθούν και ποια έγγραφα πρέπει να καταθέσουν. Οι αδυναμίες αυτές της ισχύουσας οδηγίας για τα επαγγελματικά προσόντα συνιστούν εμπόδιο Στην κινητικότητα των πολιτών της ΕΕ και κατ'επέκταση Στην υλοποίηση της ενιαίας αγοράς ⁽⁴⁾. Λόγω των χρονοβόρων διαδικασιών αναγνώρισης, οι πολίτες της ΕΕ συχνά δεν έχουν τη δυνατότητα να ανταποκριθούν γρήγορα σε μία προσφορά εργασίας, διότι πριν δεχτούν την προσφορά πρέπει να ακολουθήσουν τη διαδικασία αναγνώρισης. Είναι επομένως απαραίτητο να εκσυγχρονιστούν οι διοικητικές διαδικασίες και να αυξηθεί η διαφάνεια κατά την αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων. Τελικά, όπως αποδείχθηκε, οι κοινές πλατφόρμες ήταν δύσκολο να εφαρμοστούν και αναποτελεσματικές. Από τη θέσπισή τους δεν υιοθετήθηκε καμία κοινή πλατφόρμα.

3.3 Η ΕΟΚΕ στηρίζει επομένως την πρόταση τροποποίησης της οδηγίας 2005/36/ΕΚ. Η καθιέρωση απλούστερων διαδικασιών αμοιβαίας αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων και η αύξηση της διαφάνειας συμβάλλουν στην προαγωγή της ελευθερίας παροχής υπηρεσιών και εγκατάστασης, καθώς και της ενιαίας αγοράς. Με την πρόταση οδηγίας υλοποιούνται οι στόχοι που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τόσο στη στρατηγική 2020 όσο και στα έγγραφα που ακολούθησαν.

⁽¹⁾ Βλ. Ανακοίνωση της Επιτροπής: Ευρώπη 2020 – Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, 3 Μαρτίου 2010, COM(2010) 2020 final.

⁽²⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής της 23ης Νοεμβρίου 2010, COM(2010) 682 final, σημείο 2.

⁽³⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Πράξη για την Ενιαία αγορά Δώδεκα δράσεις για την τόνωση της ανάπτυξης και την ενίσχυση της εμπιστοσύνης «Μαζί για μια νέα ανάπτυξη», 13 Απριλίου 2011, COM(2011) 206 final.

⁽⁴⁾ Διαπίστωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην έκθεση 2010 για την ιθαγένεια της ΕΕ – «Άρση των εμποδίων στα δικαιώματα των πολιτών της ΕΕ», COM/2010/603, 27 Οκτωβρίου 2010, COM(2010) 603 final.

3.4 Η ΕΟΚΕ κρίνει ότι οι απλοποιήσεις των διαδικασιών που προβλέπονται στο πλαίσιο της αναθεώρησης συνιστούν κατάλληλο μέσο για την προαγωγή της κινητικότητας των πολιτών της ΕΕ εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έτσι, μετά τις πρόσφατες οικονομικές κρίσεις, θα δημιουργηθεί μία νέα δυναμική που προσφέρει δυνατότητες μεγαλύτερης ανάπτυξης και κινητικότητας, καθώς και δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας στα κράτη μέλη.

3.5 Ιδιαίτερα οι νέοι εργαζόμενοι ενδιαφέρονται να αποκτήσουν επαγγελματική πείρα σε διάφορα κράτη μέλη. Με αυτόν τον τρόπο μεταφέρουν διαφορετικές επαγγελματικές εμπειρίες στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη και επηρεάζουν την άσκηση του εκάστοτε επαγγέλματος τόσο στο κράτος υποδοχής όσο και στην πατρίδα τους μετά την επιστροφή τους.

3.6 Οι θετικές επιπτώσεις της κινητικότητας υπερβαίνουν τις αρνητικές επιπτώσεις που συνεπάγεται ενδεχομένως η «διαρροή εγκεφάλων». Αν και δεν μπορεί να αποκλειστεί εντελώς ο κίνδυνος της «διαρροής εγκεφάλων», οι σημερινές εμπειρίες δείχνουν ότι το φαινόμενο αυτό απαντάται σε πολύ μικρότερο βαθμό απ' ό,τι αναμενόταν και ότι οι πολίτες της ΕΕ συχνά, λόγω των πολιτισμικών και οικογενειακών τους δεσμών, επιστρέφουν στην πατρίδα τους μετά από μία φάση κινητικότητας.

3.7 Η επαγγελματική κινητικότητα μεταξύ των κρατών μελών πρέπει να πραγματοποιείται με ταυτόχρονη τήρηση των κοινωνικών προτύπων. Ειδικότερα, η ενδεχόμενη παροδική πίεση μετακίνησης που υφίσταται σε ένα κράτος μέλος δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ως πρόφαση για μείωση του επιπέδου των κοινωνικών προτύπων σε ένα άλλο κράτος μέλος.

3.8 Η ευρωπαϊκή επαγγελματική ταυτότητα οδηγεί σε μία επιθυμητή απλοποίηση των διαδικασιών. Ο αιτών μπορεί να απευθύνεται στις αρχές της χώρας καταγωγής του. Οι αρχές αυτές είναι γενικά καταλληλότερες από τις αρχές άλλου κράτους μέλους να ελέγξουν τα έντυπα που υποβάλλονται. Τα έντυπα που θα έχουν ελεγχθεί και θα έχουν καταχωρηθεί στη βάση δεδομένων IMI θα μπορούν να διατίθενται για περαιτέρω διαδικασίες. Η ασφάλεια των καταναλωτών και των ασθενών θα πρέπει, ωστόσο, να εξακολουθήσει να διασφαλίζεται με την αναγνώριση της ευρωπαϊκής επαγγελματικής ταυτότητας από το κράτος υποδοχής.

3.9 Η ΕΟΚΕ επιδοκιμάζει συνεπώς την εστίαση της οδηγίας στο IMI. Ωστόσο, υπάρχουν ήδη στα κράτη μέλη δομές για εθνικές επαγγελματικές ταυτότητες. Για να αποφευχθεί η περιττή διοικητική και η οικονομική επιβάρυνση, αλλά και η γραφειοκρατία θα ήταν σκόπιμο να συμπεριληφθούν οι δομές αυτές στη διαδικασία χορήγησης ευρωπαϊκής επαγγελματικής ταυτότητας. Ιδιαίτερα θα πρέπει να υπάρχει δυνατότητα ενσωμάτωσης μιας αναγνωρισμένης ευρωπαϊκής επαγγελματικής ταυτότητας σε μία από τις υφιστάμενες εθνικές επαγγελματικές ταυτότητες. Η Οδηγία θα πρέπει στο πλαίσιο του άρθρου 58 (άρθρο 4^ο) VI) να θεσπίζει τα κριτήρια και τις διαδικασίες βάσει των οποίων η Επιτροπή καθορίζει τα επαγγέλματα για τα οποία επιτρέπεται η χρησιμοποίηση ευρωπαϊκής επαγγελματικής ταυτότητας. Αυτό ισχύει και όσον αφορά την ευθύνη για τη μετάφραση των απαραίτητων διαδικασιών και εγγράφων.

3.10 Η διαδικασία της Μπολόνια και το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων ενισχύουν τη διαφάνεια και τη συγκρισιμότητα εθνικών πτυχίων και κυρίως πτυχίων πανεπιστημιακού επιπέδου. Δεν πρέπει όμως να συνεπάγονται αλληλεπικαλύψεις με

διατάξεις της οδηγίας για τα επαγγελματικά προσόντα. Πρέπει επομένως να διευκρινίζεται στην Οδηγία για τα επαγγελματικά προσόντα ότι η αναγνώριση επαγγελματικών πραγματοποιείται αποκλειστικά σύμφωνα με τις διατάξεις της Οδηγίας αυτής ή σύμφωνα με τις διατάξεις ειδικών Οδηγιών. Η αναγνώριση επαγγελμάτων δεν πρέπει ούτε να διευκολύνεται ούτε να δυσχεραίνεται από τις διατάξεις του ευρωπαϊκού πλαισίου προσόντων. Αυτό αφορά και τη σχέση μεταξύ της οδηγίας για τα επαγγελματικά προσόντα και των ευρωπαϊκών προτύπων.

3.11 Η Οδηγία για τα επαγγελματικά προσόντα αφορά αποκλειστικά τα επαγγελματικά προσόντα που έχουν αποκτηθεί σε ένα κράτος μέλος. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όρισε ως στόχο της πρωτοβουλίας «Μια στρατηγική για τις νέες δεξιότητες και νέες θέσεις εργασίας: ευρωπαϊκή συμβολή στην πλήρη απασχόληση»⁽⁵⁾ την καλύτερη ένταξη των μεταναστών στην αγορά εργασίας. Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί μεταξύ άλλων μέσω της εξάλειψης εμποδίων στην απασχόληση λόγω της μη αναγνώρισης ικανοτήτων και προσόντων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να λάβει μέτρα με τα οποία να απλοποιείται η αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων που έχουν αποκτηθεί σε τρίτες χώρες.

4. Ειδικές παρατηρήσεις

4.1 Ευρωπαϊκή επαγγελματική ταυτότητα

4.1.1 Η ΕΟΚΕ επιδοκιμάζει τη θέσπιση της ευρωπαϊκής επαγγελματικής ταυτότητας, όπως προτείνεται στα άρθρα 4α) και 4ε). Με την εισαγωγή της ευρωπαϊκής επαγγελματικής ταυτότητας και ενός μηχανισμού προειδοποίησης στην ενιαία αγορά θα απλοποιηθεί και θα επιταχυνθεί σε πολλές περιπτώσεις η διαδικασία αναγνώρισης.

4.1.2 Στο άρθρο 4α), εδάφιο 7 προβλέπεται η δυνατότητα επιβολής τελών για την έκδοση της ευρωπαϊκής επαγγελματικής ταυτότητας. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να καθορίσει τα κριτήρια για τον υπολογισμό και την κατανομή των τελών σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 58α). Τα τέλη δεν θα πρέπει να είναι όμως τόσο υψηλά ώστε να αποθαρρύνεται ο αιτών από τη χρήση αυτής της διαδικασίας.

4.1.3 Η ΕΟΚΕ εκφράζει σοβαρούς ενδοιασμούς σχετικά με τη ρύθμιση που προτείνεται στο άρθρο 4δ εδάφιο 5 σύμφωνα με την οποία μία ευρωπαϊκή επαγγελματική ταυτότητα θα θεωρείται έγκυρη όταν η αρμόδια αρχή έχει παραλείψει να λάβει σχετική απόφαση εντός της προθεσμίας που προβλέπει το άρθρο 4δ, εδάφια 2 και 3. Η εξαιρετικά σύντομη προθεσμία ανέρχεται σε έναν μήνα και σε περίπτωση επιβολής αντισταθμιστικών μέτρων, σε δύο μήνες. Αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει τις αρμόδιες αρχές να απορρίπτουν μία αναγνώριση ακόμη και όταν, λόγω σώρευσης αιτήσεων ή ελλειπών συμπληρωματικών πληροφοριών, δεν είναι σε θέση να λάβουν μία αντικειμενική απόφαση. Αυτό πράγματι δεν συντελεί σε επιτάχυνση αλλά σε παράταση της διαδικασίας, καθώς υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά μιας αρνητικής απόφασης.

4.1.4 Σε περίπτωση που πράγματι υπάρξουν πολλές περιπτώσεις στις οποίες αναγνωρίζεται ως έγκυρη μία ευρωπαϊκή επαγγελματική ταυτότητα με βάση το άρθρο 4δ, εδάφιο 5, τίθεται σε κίνδυνο η ασφάλεια και η υγεία καταναλωτών και ασθενών. Έτσι, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να μπορούν με αυτόν τον τρόπο να αποκτούν την ευρωπαϊκή επαγγελματική ταυτότητα και άτομα που δεν την δικαιούνται. Επιπλέον θα είναι δύσκολο να ακυρωθεί μία ισχύουσα ευρωπαϊκή επαγγελματική ταυτότητα η οποία εγκρίθηκε αδικαιολόγητα.

⁽⁵⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής της 23ης Νοεμβρίου 2010, COM(2010) 682 final, σημείο 2,5.

4.1.5 Προτείνεται να καθιερωθεί μία διαδικασία προσφυγής σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, προκειμένου να διασφαλιστούν τόσο τα συμφέροντα των αιτούντων όσο και των καταναλωτών. Η Οδηγία θα πρέπει να υποχρεώνει τα κράτη μέλη να θεσπίζουν παρόμοια διαδικασία προσφυγής. Κατάλληλα μέτρα θα μπορούσαν να είναι η υποχρέωση λήψης απόφασης καθώς και η αξίωση αποζημίωσης. Οι αξιώσεις θα πρέπει να ισχύουν μόνον όταν η αρμόδια αρχή, με δική της υπαιτιότητα, δεν έχει εκδώσει απόφαση εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας ή δεν έχει δώσει εντολή για την εφαρμογή αντισταθμιστικού μέτρου.

4.1.6 Επίσης, οι προθεσμίες για τη λήψη απόφασης θα πρέπει να οριστούν με τρόπο ώστε η όλη διαδικασία (εξέταση της αίτησης στην χώρα καταγωγής και αναγνώριση στη χώρα υποδοχής) να μην υπερβαίνει τους τέσσερις μήνες. Σε περίπτωση που η αρμόδια αρχή της χώρας υποδοχής ζητήσει πρόσθετες πληροφορίες από την αρμόδια αρχή της χώρας καταγωγής, θα πρέπει, σε αντίθεση με όσα ορίζει το άρθρο 4δ, εδάφιο 3, τρίτη περίοδος, να αίρεται η προθεσμία.

4.1.7 Σύμφωνα με το άρθρο 4ε, εδάφιο 5, ο κάτοχος μιας ευρωπαϊκής επαγγελματικής ταυτότητας δικαιούται υπενθύμιση των δικαιωμάτων που του παρέχει το άρθρο αυτό, κάθε δύο έτη μετά την έκδοσή της. Η υπενθύμιση αυτή οδηγεί σε πρόσθετο διοικητικό φόρτο χωρίς να προσφέρει πρόσθετα πλεονεκτήματα στον κάτοχο της ταυτότητας. Η υπενθύμιση των δικαιωμάτων του κατόχου γίνεται συνήθως μία μόνο φορά και είναι απολύτως επαρκής.

4.1.8 Προϋπόθεση για την τήρηση των προαναφερθέντων διαδικασιών και προθεσμιών είναι η απρόσκοπτη λειτουργία του συστήματος IMI. Δεδομένου του αναμενόμενου υψηλού αριθμού αιτήσεων, η αποτελεσματικότητα του συστήματος πρέπει να έχει διασφαλιστεί κατά την έναρξη της ισχύος της οδηγίας. Η δυσλειτουργία του συστήματος μπορεί να προβλεφθεί πολύ καλύτερα στο πλαίσιο των προτεινόμενων ένδικων μέσων παρά στην περίπτωση μίας υποτιθέμενης έγκρισης που πρέπει να απορριφθεί επειδή είναι αντίθετη προς το σύστημα.

4.1.9 Η ευρωπαϊκή επαγγελματική ταυτότητα δεν θα πρέπει να είναι διαθέσιμη αποκλειστικά ως φάκελος δεδομένων στο σύστημα IMI. Ο αιτών θα πρέπει να λαμβάνει έντυπο αντίγραφο της αναγνωρισμένης επαγγελματικής ταυτότητας. Το αντίγραφο αυτό θα πρέπει να μπορεί να χρησιμοποιείται ως απόδειξη σε νομικές διαδικασίες. Για τον λόγο αυτό, πρέπει να θεσπιστούν ελάχιστες απαιτήσεις με σκοπό την προστασία αυτού του αντιγράφου από πλαστογράφηση.

4.1.10 Επίσης, το αντίγραφο της ευρωπαϊκής επαγγελματικής ταυτότητας δεν πρέπει να έχει απεριόριστη ισχύ. Στην αντίθετη περίπτωση, η επαγγελματική ταυτότητα θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί καταχρηστικά παρά το γεγονός η άσκηση του επαγγέλματος έχει απαγορευτεί μετά από πληροφορίες που έχουν ανταλλάξει τα κράτη μέλη, είτε με βάση το άρθρο 56, εδάφιο 2, παράγραφος 1, είτε με βάση τον μηχανισμό προειδοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 56α. Για τον σκοπό αυτόν, η ισχύς του εντύπου της ταυτότητας θα πρέπει να λήγει μετά από δέκα χρόνια ή μετά από 5 χρόνια για επαγγέλματα στον τομέα της υγείας, και να υποβάλλεται αίτηση ανανέωσής του. Η απεριόριστη ισχύς της ευρωπαϊκής επαγγελματικής ταυτότητας στο σύστημα IMI δεν θα πρέπει ωστόσο να επηρεάζεται από την περιορισμένη ισχύ της έντυπης ταυτότητας. Σε περίπτωση απαγόρευσης της άσκησης επαγγέλματος θα πρέπει να αποσύρεται η έντυπη ταυτότητα.

4.2 Μερική πρόσβαση

4.2.1 Η κωδικοποίηση της μερικής πρόσβασης που προβλέπεται στο άρθρο 4στ περιλαμβάνει τους όρους που έθεσε το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην υπόθεση C-330/03. Τυχόν περιορισμός της πρόσβασης θα ήταν αντίθετος προς τα άρθρα 45 και 49 της ΣΛΕΕ.

4.2.2 Στην πράξη, το πεδίο εφαρμογής της μερικής πρόσβασης είναι περιορισμένο. Η κωδικοποίηση δεν πρέπει να οδηγήσει σε κοινωνικό ντάμπινγκ.

4.3 Σύμφωνα με το άρθρο 5 (1) β, οι καταχρήσεις πρέπει να αποτρέπονται με αποτελεσματικό τρόπο. Η ΕΟΚΕ προτείνει συνεπώς τη δημιουργία αυστηρότερου μηχανισμού ελέγχου.

4.4 Το άρθρο 7, εδάφιο 4, παράγραφος 5 περιλαμβάνει τη διάταξη της προηγούμενης οδηγίας σύμφωνα με την οποία η παροχή υπηρεσιών επιτρέπεται εφόσον δεν υπάρξει αντίδραση της αρμόδιας αρχής. Όπως και στην περίπτωση του άρθρου 4δ, εδάφιο 5 πρέπει να προτιμούνται άλλα νομικά μέσα προκειμένου να ενθαρρύνεται η λήψη απόφασης από την αρμόδια αρχή (βλ. ανωτέρω, σημείο 4.1.3στ και επόμενα).

4.5 Στο άρθρο 11 καθορίζονται πέντε επίπεδα επαγγελματικών προσόντων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για τα επαγγελματικά προσόντα. Τα επίπεδα αυτά δεν έχουν καμία σχέση με το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων ή το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET) Κατά τον ορισμό των ελάχιστων απαιτήσεων στον Τίτλο III, κεφάλαιο III γίνεται παραπομπή στις μονάδες του συστήματος ECTS. Για να βελτιωθεί η διαφάνεια για τους αιτούντες και τις αρμόδιες αρχές, η Επιτροπή θα πρέπει να αναπτύξει μία διαδικασία η οποία να καθιστά δυνατή την ένταξη των πέντε επιπέδων επαγγελματικών προσόντων στο ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων, στο ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET), στο ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς για τη διασφάλιση της ποιότητας στην ΕΕΚ (EQAVET, πρώην EQARF), καθώς επίσης στη διαδικασία της Μπολόνιας και της Κοπεγχάγης, ώστε να αποφεύγονται αποκλίσεις και αλληλεπικαλύψεις.

4.6 Για την περίπτωση της δοκιμασίας επάρκειας που προβλέπεται στο άρθρο 14, εδάφιο 1, το άρθρο 14, εδάφιο 7, ορίζει ότι τα κράτη μέλη πρέπει να εφαρμόζουν τη δοκιμασία επάρκειας τουλάχιστον δύο φορές τον χρόνο. Η υποχρέωση αυτή μπορεί να επιβαρύνει ιδιαίτερα τα μικρά κράτη μέλη, καθώς και γενικότερα κατηγορίες επαγγελματιών που υποβάλλουν πολύ μικρό αριθμό αιτήσεων. Θα ήταν προτιμότερο να θεσπιστεί διάταξη που να δεσμεύει τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι κανένας αιτών δεν θα αναμένει να συμμετάσχει σε δοκιμασία περισσότερο από έξι μήνες μετά την εντολή διεξαγωγής της.

4.7 Με την τροποποίηση του άρθρου 31 παράγραφος 1, η εισδοχή σε εκπαίδευση νοσοκόμου υπεύθυνου για γενική περίθαλψη προϋποθέτει γενική σχολική εκπαίδευση 12 ετών. Αυτό ισχύει, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 40, παράγραφος 2, και για την επαγγελματική κατάρτιση των μαιών. Η ΕΟΚΕ προειδοποιεί ότι αυτό δεν πρέπει να συνεπάγεται τον αποκλεισμό λιγότερο καταρτισμένων νέων ανθρώπων από παρεχόμενα εκπαιδευτικά προγράμματα. Καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να μεριμνήσει ώστε οι υψηλές απαιτήσεις που τίθενται όσον αφορά τα επαγγελματικά προσόντα να είναι ανάλογες προς τις απαιτήσεις όσον αφορά την άσκηση του επαγγέλματος.

4.8 Στο άρθρο 24, παράγραφος 2 μειώνεται η ελάχιστη διάρκεια της βασικής κατάρτισης των ιατρών κατά ένα έτος δηλαδή από έξι σε πέντε έτη, ενώ διατηρείται ο ελάχιστος αριθμός ωρών διδασκαλίας στις 5 500 ώρες. Η μείωση του ελάχιστου χρόνου κατάρτισης σε πέντε έτη, ακόμη και αν διατηρηθεί ο ίδιος αριθμός ωρών διδασκαλίας, συνεπάγεται περιορισμό των διδασκόμενων θεωρητικών και πρακτικών γνώσεων. Για την προστασία των ασθενών, είναι απαραίτητο να διατηρηθεί η ελάχιστη διάρκεια της κατάρτισης στα έξι έτη. Οι οδοντογιατροί θεωρούν ότι επαρκούν πέντε έτη με 5 000 ώρες διδασκαλίας.

4.9 Κεφάλαιο IIIA – Αυτόματη αναγνώριση βάσει κοινών αρχών εκπαίδευσης

4.9.1 Επιδοκιμάζεται η αναγνώριση επαγγελμάτων βάσει ενός κοινού πλαισίου εκπαίδευσης ή ενιαίων εξετάσεων, διότι αυτό συμβάλλει στη διευκόλυνση της κινητικότητας των παρόχων υπηρεσιών αλλά και στη διασφάλιση της ποιότητας των υπηρεσιών μέσω ενιαίου επιπέδου κατάρτισης.

4.9.2 Η Επιτροπή θεσπίζει σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 58α, το κοινό σύνολο γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων καθώς και τα προσόντα που μπορούν να αποκτηθούν με βάση το κοινό πλαίσιο εκπαίδευσης (άρθρο 49, εδάφιο 3 και άρθρο 49β, εδάφιο 3). Αυτό δεν πρέπει να συνεπάγεται προσαρμογή στο κατώτατο επίπεδο επαγγελματικών προσόντων στην Ένωση. Ωστόσο προϋποθέσεις συμμετοχής στη διαδικασία, η διαδικασία και τα κριτήρια βάσει των οποίων η Επιτροπή θεσπίζει κοινές αρχές εκπαίδευσης θα πρέπει να ορίζονται στην οδηγία.

4.9.3 Το ελάχιστο όριο του ενός τρίτου των κρατών μελών στα οποία ισχύουν οι κοινές αρχές γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων (άρθρο 49α, εδάφιο 2, ψηφίο γ) είναι ωστόσο υπερβολικά χαμηλό. Με αυτόν τον τρόπο υπάρχει κίνδυνος να προσαρμοστούν σταδιακά οι ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά τη διάρκεια και την ποιότητα της κατάρτισης στον χαμηλότερο κοινό παρονομαστή. Το ελάχιστο ποσοστό θα πρέπει να αυξηθεί στο 50 % + 1 κράτος μέλος. Έτσι

αποφεύγεται ο κίνδυνος της επιβολής των όρων μίας μειοψηφίας κρατών μελών και διασφαλίζεται η αποδοχή των κοινών αρχών εκπαίδευσης.

4.9.4 Σε αντίθεση με το προηγούμενο σύστημα, η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 58^α παρέχει στην Επιτροπή αποκλειστικό δικαίωμα πρωτοβουλίας. Το δικαίωμα πρωτοβουλίας όσον αφορά τις κοινές αρχές εκπαίδευσης θα πρέπει, όπως και κατά το παρελθόν, να ανήκει στα κράτη μέλη ή στις εθνικές και αντιπροσωπευτικές ευρωπαϊκές επαγγελματικές ενώσεις ή οργανώσεις.

4.9.5 Με το άρθρο 55α διευκολύνεται η αναγνώριση από το κράτος μέλος καταγωγής της αμειβόμενης πρακτικής άσκησης που πραγματοποιείται σε άλλο κράτος μέλος. Η ΕΟΚΕ επιδοκιμάζει τη ρύθμιση αυτή, διότι συμβάλλει στην προαγωγή της κινητικότητας αποφοίτων μεταξύ των κρατών μελών.

4.10 Σύμφωνα με το άρθρο 57α, εδάφιο 4, όλες οι προθεσμίες ξεκινούν από τη στιγμή της ηλεκτρονικής υποβολής μιας αίτησης σε ένα κέντρο ενιαίας εξυπηρέτησης. Λόγω των πολύ σύντομων προθεσμιών που προβλέπει η οδηγία (βλ. επίσης σημείο 4.1.3), θεωρείται πολύ δύσκολη η απρόσκοπτη διεκπεραίωση από τις αρμόδιες αρχές. Ωστόσο, η ΕΟΚΕ κατανοεί την ανάγκη συμμόρφωσης με την οδηγία για τις υπηρεσίες.

Βρυξέλλες, 26 Απριλίου 2012.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Staffan NILSSON